

Ярем О.А. Електронний журнал, або в ногу з часом // Materialy IX Miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji "Moderni vymozenosti vedy - 2013". Dil 33. Pedagogika . Praha, 2013. - С. 61-64.

Електронний журнал, або в ногу з часом

В умовах динамічного розвитку суспільства, глобальної взаємозалежності та конкуренції на ринку праці сучасна освіта з кожним днем вимагає все більш активного використання інформаційних і комунікаційних технологій в управлінській, навчально-виховній, фінансовій діяльності навчальних закладів. Використання комп'ютерних технологій призводить до досягнення якісно нових освітніх результатів, прискорює процес управлінської діяльності, у цілому, підвищує її ефективність. Відбувається зміна принципів, концепцій, ідей і цілей освіти.

Основним критерієм ефективності використання нових інформаційних технологій у навчальному закладі є вже не наявність певної кількості комп'ютерів, а створення єдиного інформаційного освітнього простору.

Кожен заклад освіти повинен мати колектив, який володіє інформаційною культурою й інформаційними технологіями навчання.

Створення єдиного інформаційного простору закладу освіти забезпечує:

- безперервну освіту (динаміка розвитку сучасних технологій вимагає для підтримки кваліфікації безперервно підвищувати професійний рівень працівників);
- відкриту освіту (висока доступність освіти необхідна для задоволення зростаючих потреб суспільства в спеціалістах та досягнення успіху індивідуума в сучасному світі);
- гарантований результат навчання (випускник повинен мати гарантований рівень загальних та професійних компетенцій, готовність до практичної діяльності без додаткового навчання на робочому місці, готовність сприймати та опановувати нові технології протягом всього терміну професійної діяльності).

Коледж Сумського національного аграрного університету є саме таким навчальним закладом, де створення інформаційного простору є головним завданням усього колективу.

У коледжі була спеціально розроблена Програма інформатизації на 2011-2012 рр., відповідно до якої серед інших завдань передбачено:

- Налаштування та впровадження системи автоматизації навчального процесу та Моніторинг навчального процесу;
- Розробка концепції, технічного завдання та реалізація (на базі платформи Moodle) з метою організації системи дистанційного навчання, інформаційної підтримки самостійної роботи студентів, поточного та підсумкового контролю знань. Такий портал має забезпечити онлайнвий прямий та зворотний зв'язки обміну інформацією «студент-викладач». Забезпечення розробки та змістовного наповнення відповідних інформаційних ресурсів;
- Використання мультимедійних презентацій при проведенні лекційних занять;
- Розробка веб-інтерфейсу роботи з каталогами бібліотеки, оцифровка повнотекстових документів та забезпечення доступу до них через комп'ютерну мережу коледжу;
- Забезпечити самостійну роботу студентів в електронній читальній залі з каталогами та електронними ресурсами бібліотеки та електронними навчальними курсами, створеними викладачами коледжу.

Не як данина моді, а як реальність постала необхідність переходу навчальних закладів від ведення класичного паперового журналу до електронного журналу і щоденника.

„З першого жовтня в українських школах повинні бути впроваджені електронні журнали”, — з такою ініціативою виступив Дмитро Табачник, міністр освіти і науки України. І хоча

впровадження електронних журналів та щоденників стосувалось в більшості все ж таки шкіл - наш заклад не став осторонь даних нововведень. Безперечно, на такі нововведення потрібні чималі кошти, адже в першу чергу — це повна комп'ютеризація. Та й батькам необхідно мати комп'ютер, підключений до всесвітньої мережі. А чи всі зможуть це собі дозволити?

Коледж Сумського національного аграрного університету для впровадження нововведень використав освітню програму „Щоденник.ua”, де включені електронний журнал та щоденник. Заходячи на сторінку своєї дитини, батьки можуть побачити її оцінки, а доступ до оцінок усіх студентів матимуть тільки куратор та заступник директора з навчальної роботи.

Проте електронний журнал вимагає нового образу мислення, зміни звичних, вироблених десятиліттями навичок роботи. Пов'язано це з тим, що електронний журнал - це не просто копія звичайного паперового журналу, це вже інформаційне середовище, в яке включені не лише викладачі, адміністрація, але і студенти, і їх батьки.

Але у світлі останніх тенденцій електронний журнал з незрозумілих інновацій повинен перетворитися на засіб тестування професійної придатності педагога.

Хотілось би визначити ті переваги і проблеми на шляху впровадження цієї технології, яку вважаємо досить ефективною.

По-перше, всі учасники навчального процесу повинні мати простіший доступ до Інтернету, ніж до паперового журналу групи.

Адміністрація - єдина, хто завжди отримає вигоду від електронного журналу, - особливо, заступник директора з навчальної роботи, оскільки в будь-якій розмові під рукою завжди буде повна інформація про студента та навчальний процес. Проте, щоб електронний журнал працював продуктивно, необхідно забезпечити своєчасне введення в нього інформації - а це серйозна робота, що вимагає від адміністратора неабияких зусиль, масштаб яких істотно залежить від мотивації педагогів.

Педагог з обмеженим доступом до Інтернету має єдину перевагу від електронного журналу - відсутність боязні до втрати журналу. Витрати часу на освоєння технології і необхідність заміни звичок затінять всі зручності - вони навіть за наявності доступу лякатимуть багатьох.

Студентам і їх батькам відсутність доступу до Інтернет не дозволить відчутти різницю між паперовим та електронним журналом - це залишиться внутрішньою справою навчального закладу. Єдине, що може компенсувати для них відсутність Інтернету, використання як зв'язок з куратором мобільних телефонів, але це може бути актуальним тільки в екстрених випадках. При нормальному процесі контролю за навчанням збір інформації таким чином важко вважати зручним інструментом.

По-друге, крім наявності фізичного доступу до мережі для роботи з електронним журналом, істотним чинником є ментальна готовність учасників до життя в Інтернеті.

Якщо подорожі по сайтах, електронна пошта поза традиційними інтересами і діяльністю учасників, їм психологічно складно сприйняти нові можливості в електронному журналі - вони просто їх не використовуватимуть.

Відсутність в мережі іншої інформації, окрім передбаченої в електронному журналі, сприйматиметься з подивом і, можливо, роздратуванням. По суті, це інший стиль інформаційної діяльності, який потрібно не просто засвоїти, а проникнутися їм.

Деякі педагоги ставляться до цього досить скептично, посилаючись на недостатність часу для роботи з електронним журналом та щоденниками, та й освоїти багатьом, певно, цю систему буде доволі непросто, адже не всі мають змогу працювати з комп'ютерами і бути з ними, так би мовити, „на ти”.

Так про які переваги при переході до "Електронного журналу" можна говорити?

1. Якщо розумно адмініструвати ІТ-ресурси (зокрема, своєчасно і правильно робити резервні копії всього, що потрібне для відновлення ІТ у разі збоїв), втрата журналів закладу не загрожуватиме.

2. Вся необхідна для обговорення або ухвалення рішення інформація про навчальний процес завжди під рукою.

3. Всі архіви можуть зберігатися скільки завгодно довго без істотних труднощів із займаним простором.

4. Доступність інформації розповсюджується на весь Інтернет, відповідно до тих прав, які визначені адміністратором.

5. Виходячи з п.4, зникають претензії батьків відносно непоінформованості про успішність їх дитини.

6. Підвищується контроль за веденням журналу викладачами у зв'язку з відвертістю інформації.

7. З'являється можливість більшої індивідуалізації відносно успішності кожного студента (можна обмежити коло, яким доступна зведена інформація про всі відмітки в стилі, прийнятому для традиційного журналу, осіб, а виводити її, як правило, індивідуально по кожному студенту).

Зрештою, у всього нового, якої б сфери це не стосувалося, завжди вистачало і прихильників, і противників. Зрозуміло, що бажання міністра освіти поки що є трохи ефемерним, але хтозна, як воно буде далі. Можливо, дійсно буде розроблена чітка програма, і трохи згодом скептицизм відійде на другий план, і батьки, правда, зможуть бути у курсі всіх справ з приводу навчання своєї дитини. А студенти, у свою чергу, борючись за власний авторитет перед найріднішими людьми — батьками, намагатимуться підвищити рівень власних знань. Можливо, це навіть буде своєрідним стимулом?